

Tâm-Minh

THÚY-UYỂN CA

- THANH-BỒI -

XUÂN GIÁP - DẦN 1974

THÚY-UYẾN CA

- THANH-BỒI -

XUÂN GIÁP - DẦN 1974

KÍNH DÂNG HƯƠNG LINH MẸ :

Chè tươi chén nước thoả hương,
Con còn uống được thêm thương mẹ già.

Vào đây gặp lại hoa vàng,
Căn nguyên bản tánh là nàng năm xưa.

LỜI TỰA

Trong mùa ly loạn của đất nước, mọi người có lúc hồi tưởng lại những gì đã qua, nhất là cái đau buồn chung của dân Việt ở cuối thế kỷ hai mươi này. Chiến tranh, chiến tranh đã tàn phá tất cả....đất nước mền yêu. THÚY-UYẾN CA đã gói ghém được một vài điểm nhỏ trong sự đau thương lớn của dân tộc :

- Tình yêu trong trắng của đôi trai gái trong cảnh chiến tranh của đất nước Việt.

- Thân phận con người trong kiếp sống mỏng manh.

- Tình mẫu tử và tình yêu quê hương muôn đời của con người Việt-Nam.

- Hướng con người đi đến hạnh phúc cao thượng bằng triết lý "Chân Không".

- Sống một đời đạo lý để đạt đến chân, thiện, mỹ.

Thủ-Đức, ngày 20 tháng 12 năm 1973
(ngày 25 tháng 11- Quý-Sửu)

TÂM-MINH

★ THÚY UYẾN CA

Đoạn trường từ thuở sinh ra,
Mang theo tiếng khóc khổ a với đời.
Cuộc đời nay đổi mai đời,
Thênh thang mộng sự một lời thương tan.
Thìn theo mây khói dặm tràng,
Ai người than khóc đoạn tràng cùng ai?
Từ khi đổi bước trần ai,
Vui say cũng có, đắng cay cũng nhiều.
Nhặt nhòa sương gió bao nhiêu,
Trong cơn bí cực chín chiều ruột đau.
Có đau khổ mới thương nhau,
Hòa nhau tiếng khóc, cho nhau nụ cười.
Từ sơ sinh đến hai mươi,
Sinh ra rồi để ngậm cười gì đây?

x
x x

Nhìn trông bát nước đang đầy,
Nhớ người tuổi trẻ dạn dày gió sương.
Ngày xưa tên thật là Chương,
Một thân cô quạnh, một đường mà ai.

Từ ngày chinh chiến ra đi,
Xa nơi yêu dấu, còn chi thâm tình.
Một đời sương gió điêu linh.
Một đời phiêu bạt dật tình mộng mơ.
Nhìn trăng nhìn nước bơ phờ,
Đi trong rừng thẳm trơ vơ cuộc đời.
Nhớ ai ai nhớ đôi nơi,
Nhớ về quê mẹ muôn đời mến yêu.
Nhớ nười con gái chắc chiều,
Quanh năm hôm sớm chiều chiều gặp nhau.
Nhớ Bình-Dương thuở binh đao,
Đạn bom lửa hận sóng dâng rạt rào.
Mẹ già ướm hỏi trầu cau,
Cho cùng đôi lứa trao nhau ân tình.
Ai ngờ máu lửa chiến binh,
Thâm tình chia cách, ân tình cũng thôi.
Núi cao mây bạc trên đồi,
Đôi khi gió thoảng đứng ngồi không yên.
Nhìn xem cánh lá ưu phiền,
Phất phơ trước gió, trên triền núi cao.

Nhìn theo con thác rào rào,
Theo dòng cuộn chảy nơi nào về đâu.

Đôi khi trăng bắc nhịp sầu,
Khi mờ khi tỏ cơn sầu lại thêm.

Nhớ người thao thức suốt đêm,
Hồn như thấp thoáng bên thềm mây cao.

Nhìn ra con nước biển sâu,
Dập dồn sóng vỗ xạt xào đêm thâu.

Trên trời vài ánh hỏa châu,
Nhớ người ngày trước hẹn câu chung tình.

Một mình gối đất lặng thinh,
Tay ghì chặt súng ngỗ mình là ai?

Nằm nghe thoang thoang bên tai,
Côn trùng rí rả âm giai mặn nồng.

Ước chi một đóa hoa hồng,
Vòng tay ôm ấp cho lòng thương thương.

Ra đi chinh chiến dặm trường,
Tuông người yêu cũ sa trường ngóng trông.

Đêm đêm canh cánh bên lòng,
Tuông người dưới nguyệt chén đồng cùng nhau.

Ai ngờ thế sự thay mau,
Đang cơn binh lửa ruột đau bởi bởi.
Hay tin nàng đã qua đời,
Rộn ràng trăm mối, bởi bởi yêu thương.
Nhớ nhau từ thuở vấn vương,
Khi ra ngoài ruộng con đường xinh xinh.
Nhớ nhau từ buổi bình minh,
Cùng nhìn cò trắng dệt tình mộng mơ.
Lơ thơ cơn gió đợi chờ,
Nắng vàng man mát trên bờ cỏ xanh.
Đôi ta đôi cánh liền cành,
Một đôi chim nhỏ trên cành liú lo.
Nhìn theo ngọn nước con dò,
Sông sâu nước chảy con dò về đâu.
Em anh cùng bắc nhịp cầu,
Mơ mùa lúa chín một màu vàng tươi.
Bây giờ chín tuổi ngậm cười,
Trong lòng thêm nhớ, lại mười lần thương.
Thương ai chinh chiến còn vương,
Thương người nằm xuống tơ vương cõi lòng.

Em ơi ! Em có nhớ không ?
Tên Lan anh khắc bên dòng suối trong.
Nước kia cứ chảy xuôi dòng,
Nước trong cát trắng chất chồng gì đây ?
Tình ta trong hội gió mây,
Khi bay mây tụ, khi dầy lại voi.
Nhìn theo ngọn cỏ lá lơi,
Dòng đời rá cách, muôn đời từ đây.

x
x x

Nhìn trên khắp nước non này,
Ra đi chinh chiến bấy chầy thương tan.
Đường quê trong khắp nội ngàn,
Ngày ngày chiến trận tràn lan cõi bờ.
Nhà nhà trăm cảnh xác xơ,
Người dân đói khổ bơ phờ mưa mây.
Nhất là lính chiến từng ngày,
Ra vào binh lửa đọa đầy tấm thân.
Con đường gian khổ một lần,
Yên xuôi là phúc, có phần là hơn.

Rằng mẹ già bao oán hờn,
Thương con mà nghĩ giây dòn đứt giây.

Mẹ già một tấm sương mai,
Con đi thấp thỏm mẹ dày chờ mong.

Ở nhà tựa cửa ngóng trông,
Con đi vắng bóng chờ mong dật dờ.

Ra đi tháng đợi năm chờ,
Mong con về với tuổi thơ ngày nào.

Đốt nhang cầu nguyện nao nao,
Một lòng khẩn vái cho mau thái bình.

Càng ngày càng đứt bật tin,
Con đi năm tháng gởi mình nao nao ?

Chương càng nhớ mẹ ruột đau,
Một mình lẻ bóng bên đào đó đây.

Khấp quê hương chiến trường này,
Ra vào sinh tử dọa dày một thân.

Nhiều khi sống nổ vang rần,
Bên lòng vẫn nhớ mẫu thân ở nhà.

Một mình thấp thỏm thân già,
Quanh vườn rau trái tuổi già có yên ?

Con đi chinh chiến mọi miền,
Nhớ về quê mẹ trăm phiền nghìn thương.
Nhớ ai đã dứt tơ duyên,
Nhớ người con gái thuyền duyên bể bàng.
Giấc mơ ôm xuống suối vàng,
Đòi con nằng giận muôn vàn chiến tranh.
Một hôm súng nổ tranh giành,
Làm cho nằng chết tanh bành thể thi.
Trăm năm ôi có ra gì,
Phân tư thế kỷ còn gì quê hương !
Thân con dong rủi trăm đường,
Khi vui cũng có, khi buồn buồn thêm.
Khi vui là lúc lặng yên,
Khi buồn là lúc ưu phiền tan thương.
Nhìn theo cây cỏ vấn vương,
Ngó lên đỉnh núi mà vương vương sầu.
Cỏ cây cùng bắc nhịp cầu,
Sầu gieo trên lá, trên đầu núi non.
Đồng hoang cỏ cháy mỗi mòn,
Lúa thừa lúa chín, đất còn trống không.

Non sông gian khổ chất chồng,
Con đi chiến trận có hồng về đâu.
Làn sóng điện một nhịp cầu,
Yêu thương con bắc trên đầu giây không.
Ngày ngày ấp ủ bên lòng,
Nhớ thương có một tên Hồng từ đây.
Đêm đêm chiến trận từng giây,
Nghe lòng bồn bốt phút giây chạnh lòng.
Dù cho cách trở biển sông,
Có người vẫn nhớ vẫn mong mong mình.
Em ơi ! Có phải thi xin,
Cho anh lính chiến chút tình núi non.
Thương nhau thương thuở còn son,
Còn non còn nước vẫn còn tình anh.
Mong ngày dứt lửa chiến tranh,
Đôi ta chim nhạn trên cành liú lo.
Đường đời nhiều nỗi âu lo,
Có em anh mới buồn lo cạn dần.
Đường đời cô quạnh một thân,
Ngày vui chỉ có một lần mà thôi.

Từng đêm em bất nhịp rồi,
Mong sao còn mãi một dòng sông xanh.

Yêu em trắng sáng đời thanh,
Yêu em cảnh liễu rủ quanh mơ màng.

Ngày xưa xuống động gặp nàng,
Tiên nga trần thế cho chàng luyện lưu.

Anh là chim nhạn ngồi tù,
Còn chi thỏa thích, mịt mù mây mưa.

Biết sao mà nói cho vừa,
Một đời đau khổ còn chưa chi thân.

Nhìn xem cuộc thế xoay vần,
Ngập trong bể khổ tằm ngàn bến mê.

Biết đâu hợp phố châu về,
Cho anh trăm mối muôn bề yên thân.

Nàng rằng cuộc thế kỳ lân,
Hoà đăng mở hội một lần thanh thoi.

Anh em dạo khắp muôn nơi,
Quê hương đẹp lắm muôn đời còn đây.

Còn anh lính chiến sum vầy,
Còn em mòn mỏi ngày rày gần nhau.

Tỉnh ta đẹp tựa trầu cau,
Ngàn xưa khấn khít, ngàn sau vẫn còn.

Con dò chở chuyển trăng non,
Đưa vào nẻo lạ trăng nào mòn dấu.

Âm u mờ ảo sông sâu,
Con dò đưa khách vào sâu ân tình.

Thuyền đi con nước lung linh,
Lăn tăn gợn sóng men tình lên cao.

Lá reo điệu nhạc lao xao,
Một đôi chim nhỏ tìm vào thính không.

Chơi vơi mặt nước bình bông,
Ra khơi không bến còn trông chi bờ.

Ước nguyện xin trọn giấc mơ,
Đôi ta cùng dệt bài thơ biển tỉnh.

x

x x

Chương từ vững dạ làm tin,
Mong cho mau tới thanh bình xem sao.

Ai ngờ lửa hận rào rào,
Làn bom mũi đạn có nào chứa ai.

Từ chàng dứt một cánh tay,
Âu sầu, ủ rũ, rượu say tối ngày.

Người yêu đâu có biết hay,
Âm thầm từ biệt ngày rày từ đây.

Làm sao hốt lại nước đầy,
Khi bình đã vỡ, nước đầy lại vơi.

Từ khi lính chiến xa rời,
Chàng về quê mẹ là nơi dưỡng mình.

Mẹ già một tấm điều linh,
Còn tôi lính trận quang vinh trở về.

Cuộc đời lắm nỗi ê chề,
Vùi thân đau khổ trăm bề lắm than.

Ra đi trong khắp nẻo đường,
Trở về gặp mẹ muôn vàn xót xa.

Con đi cách trở quê nhà,
Mẹ già mong đợi biết là bao lâu.

Đêm đêm tấm tối cơn sầu,
Thấp nhang khẩn vái vọng cầu cõi thiêng.

Con tôi chinh chiến mọi miền,
Đừng vì lửa đạn mà phiền lụy thân.

Mẹ con gặp mặt tần ngần,
Mẹ già con tật chảy lã giọt châu.

Nhìn nhau không thốt nên câu,
Tưởng đâu con mất từ đầu chiến chinh.

Chương rằng muôn sự điêu linh,
Con còn gặp mẹ là tỉnh núi sông.

Con đi vạn dặm đau lòng,
Giờ đây ruộng trống đồng không bẽ bàng.

Thôn trên xóm dưới trong làng,
Còn chi là cảnh huy hoàng ngày xưa.

Nhìn theo con nước hàng dừa,
Nước sông vẫn chảy, hàng dừa trụ không.

Con trâu vẫn đứng bên đồng,
Ruộng không người cấy, đồng không lúa vàng.

Nhịp sâu theo gió mang mang,
Chạy theo đàng nhỏ con đàng năm xưa.

Biết bao mơ ước cho vừa,
Ước khi nó đến lại vừa tan đi.

Dòng đời nhiều nỗi biệt ly,
Nàng về chín tuổi còn chi chung tình.

Nhớ nằng khi đứng lặng thính,
Dừa cao gió mát ân tình cho nhau.

Đôi chim ríu rít bên hào,
Đò tình đổ bến dạt dào yêu thương.

Nhìn theo cây cỏ bên đường,
Tưởng nằng quanh quất con đường dâu dầy.

Nhìn theo con nước bèo xây,
Gió dâu lại thổi làn mây rẽ rời.

Lá bay rơi rụng rơi bời,
Gieo mình xuống nước một đời đa mang.

Quanh đi quẩn lại trong làng,
Hồn quê trong vắt lặng trang cỗi bờ.

Bên trong nhà lá xác xơ,
Bụi tre cây trúc hững hờ thảng năm.

Tung tăng cả lượn trong đầm,
Quanh vườn vài rãnh rau đầm gió sương.

Chè tươi chén nước thoảng hương,
Con còn uống được thêm thương mẹ già.

Mẹ ơi ! Cuộc thế sa đà,
Con về với mẹ cỗi nhà ấm êm.

Con đi muôn dặm trăm niền,
Bẽ bàng thế sự con tìm gì đâu ?

Đi trong điệu nhạc ve sầu,
Chiều chiều nắng hạ bắc cầu yêu thương.

Nhớ người con gái tha phương,
Trong mùa chinh chiến còn vương vương tình.

Từ nàng quyết một chữ trinh,
Men tình đôi lứa bên đình thiên thai.

Từ ngày chinh chiến nạn tai,
Ân tình cắt đứt sầu ai nấy sầu !

Biết đâu mà bắc nhịp cầu,
Cho tình muôn điệu muôn màu trần gian.

Biết đâu mà gặp được nàng,
Nàng trong cô quạnh mong chàng một thân.

Hay thay cuộc thế xoay vần,
Hay tin nàng cũng xa gần đâu đây.

Quê nàng xứ Bưởi đủ đầy,
Con sông nước chảy Đồng-Nai trong lành.

Từ khi hẹn ước ngày xanh,
Nàng dành một dạ tháng ngày chờ mong.

Đêm đêm e-ấp bên lòng,
Tháng ngày canh cánh chờ mong thái bình.

Không ngờ chàng dứt bật tin,
Sắt son nàng giữ trọn tình mà thôi.

Trăng tròn lại khuyết đi rồi,
Trăm ngăm suy nghĩ đứng ngồi không yên.

Lòng mang muôn nỗi ưu phiền,
Lo cho cái kiếp thuyền duyên lỡ làng.

Đò tình đổ bến sang ngang,
Buộc nàng phải nổi, vỡ tan mộng vàng.

Làm thân con gái dặm tràng,
Bên tình bên hiếu buộc nàng vào nhau.

Có người đem lễ trầu cau,
Phụ thân nàng buộc bước vào tơ duyên.

Sử xanh còn mãi lưu truyền,
Tình ta tan vỡ còn truyền về sau.

Dù là thơ mới gởi trao,
Yêu thương khấn khít khác nào gặp nhau.

Kiếp này không được kiếp sau,
Làm đôi chim nhạn bay cao trên trời.

Bây giờ mỗi kẻ một nơi,
Xa xôi cách biệt phương trời dăm dăm.

Nàng trong nỗi khổ âm thầm,
Chàng buồn se thắt lạng cỏi lòng.

Cuộc đời dường có dường không,
Có đi để mất hoàn không cuộc trần.

Người trong cỏi thế một thân,
Ai ai cũng có một lần nặng mang.

Con người bao nỗi làm than,
Dày mang lấy nghiệp thì đừng trách nhau.

Từ đây tình đã nhạt màu,
Bao nhiêu mộng ước ngày nào còn đâu.

x
x x

Cuộc đời là cảnh bể dâu,
Có chi lại có dầu cảnh giọt sương.

Từ đây chàng hết vấn vương,
Một bề phụng dưỡng yêu thương mẹ già.

Ngày ngày quanh quẩn bên nhà,
Lo vườn cây trái gọi là ấm êm.

Đêm đêm trăng sáng bên thềm,
Vàng trắng man mát vọng tìm thiên chân.

Trời cao một dãy sông Ngân,
Mờ mờ ảo ảo đưa lần bến không.

Cỏ cây mấp máy bên đồng,
Trăng soi dịu dịu cỗi lòng mệnh mang.

Âm ba bờ cỗi lặng trang,
Lâu lâu tiếng chó sủa vang một vùng.

Nhìn ra con nước mông lung,
Nước xuôi dòng chảy muôn trùng xa khơi.

Bên tai thoang thoảng chuông rơi,
Âm thanh nhẹ nhẹ tuyệt vời thính không.

Chùa xưa vẫn ở bên đồng,
Rêu phong mờ nhạt một lòng tới lui.

Dòng đời nhiều nỗi ngược xuôi,
Lên chùa thấy Phật yên vui được lòng.

Giờ đây bỏ gánh long đong,
Trở về đường cũ mới hòng tìm ra.

Con đường xưa trước đâu xa,
Thích-Ca đã đặt ta là kẻ sau.

Kiếp này hoặc ở kiếp sau,
Mau mau tỉnh ngộ đời trau tấm lòng.
Trở về tìm lấy chân không,
Xưa kia muôn pháp hòa đồng một thân.
Gương xưa đã bám bụi trần,
Ngày nay rửa sạch lần lần mới hay.
Non sông đã bấy tháng ngày,
Ngập tràn lửa đạn còn dày đau thương.
Nhà tan cửa nát trăm đường,
Dân ta đau khổ không đường thoát ra.
Còn chi mộng ước cao xa,
Mong cho dân tộc thái hòa mà thôi.
Kiếp người từ thuở trong nôi,
Từ sinh đến tử chia phôi lắm đường.
Đời người tựa thế hạt sương,
Có đi để mất con đường xưa nay.
Mẹ già hôm sớm ngày rày,
Thân già mòn mỏi chờ ngày qui tiên.
Trăm năm mang lấy nghiệp duyên.
Dứt đi hơi thở qua liền bên kia.

Dòng đời nhiều nỗi phân chia,
Muốn cho tránh khỏi chia lìa được đâu ?

Một hôm vào lúc canh thâu,
Mẹ già mấp máy mấy câu dặn dò :

Con ơi ! Con hãy quên lo !
Mẹ nay tuổi đã trời cho đến cùng.

Sau khi mẹ chết ung dung,
Phần hương con giữ nghi dung của nhà.

Cầu cho đất nước quê ta,
Qua cơn binh lửa cõi nhà ấm êm.

Trăng mờ chiếu rọi bên thềm,
Trong tôi trăm nỗi muôn niềm xót xa.

Mẹ già một tấm tiêu ma,
Năm canh hoang vắng mẹ già biệt ly.

x
x x

Ra đi một chuyến còn gì,
Biết đâu tìm lại đèn nghỉ kiếp sau.

Từ đây vững dạ về sau,
Ba năm hương khói cầu mau thái bình.

Ai ngờ nước vẫn điêu linh,
Nhà tan cửa nát rập rình đó đây.
Quê hương chiến trận từng ngày,
Con dân đói khổ dạn dày gió sương.

x
x x

Từ đây Chương quyết tìm đường,
Ra đi cho tới quê hương của mình.
Quê mình vốn chỗ tịnh minh,
Từ xưa thối thác vô minh ngập tràn.
Bây giờ dứt bỏ lên hang,
Non cao trời rộng tìm đường chân chân.
Thân này có sá chi thân,
Tìm về bản tánh chân thân thuở nào.
Chàng lên núi Thới dựng sào,
Xây nên THÚY-UYẾN trên cao sá gì !
Nhìn xem non nước một khi,
Điêu linh tan biến còn gì đau thương.
Lang thang triền núi nẻo đường,
Tìm cây chánh giác mà vương vương lòng.

Trong vườn một khoảng trống không,
Bò-Đề lá rủ thuôn dòng bốn bên.

Ngày đêm lấy lá làm phenh,
Che thân trần thế cho quên cõi trần.

Gió reo điệu nhạc lâng lâng,
Hồn như tản mát thấm dần cỏ cây.

Trăng soi một bóng đủ đầy,
Bên khe nước chảy thảng ngày như như.

Tháng ngày một đoạn tâm thư,
Hoa rừng một đóa chùng như Niết-Bàn.

Chim kêu vượn hú reo vang,
 Chùng như tiếng gọi lạc đàn cùng ai ?

Hoa rừng đua nở ai hay ?
 Người trong thế cuộc tỉnh say bẽ bàng.

Vào đây gặp lại hoa vàng,
Căn nguyên bản tánh là nòng năm xưa.

Biết sao thế sự cho vừa,
Đi không tìm có sao vừa được tâm ?

Cho hay muôn sự mê lầm,
Con tâm là gốc tiêu trần, trần là

Trong đời còn có ai hay ?
Con tâm cũng chính là ngay Niết-Bàn.
Trong đời muôn nỗi làm than,
Quay tâm trở lại mai vàng khắp nơi.
Trắng vàng rạng tỏa muôn nơi,
Bên kia bên giác cuộc đời chân chân.
Dù cho Nam Bắc một thân,
Bài ca THUY-UYẾN một lần ngát hương.

Viết xong ngày 9 tháng 1 năm 1973
(Tức là cuối đông ngày mừng 6
tháng chạp năm NHÂM-TÝ).

TÂM-MINH
TRẦN-VĂN-NAM